

Indenrigsministeren (Bode): Ved nogle midlertidige Love senest Lov af 1. December 1915 har Lovgivningsmagten sikret Grundejerne uforstyrrede Kreditforhold ved at værne dem mod Opsigelse af Prioriteter og Forhøjelse af Renter af de i faste Ejendomme anbragte fremmede Pengemidler. Idet der saaledes er skabt Grundejerne Ro og Tryghed under de nuværende vanskelige Forhold, har Regeringen ment det betimeligt ogsaa at skaffe dem, der ikke ejer Huse, men maa leje Lejlighed, en tilsvarende Ro og Tryghed. Lovforslaget gaar ud paa at tilvejebringe denne Ro og Tryghed gennem et Nævn, hvor Kommunalbestyrelserne maa anse det for nødvendigt eller ønskeligt at nedsætte et saadant Huslejenævn. Jeg skal nu ganske kort skildre Lovforslaget, saaledes som det foreligger vedtaget i Folketinget, hvor det lykkedes at opnaa Enighed mellem alle Udvalgets Medlemmer om en Affattelse af Lovforslaget, idet kun et enkelt Punkt var Genstand for Uoverensstemmelse. Lovforslaget vedtoges da ogsaa enstemmigt ved tredje Behandling, idet dog enkelte Medlemmer afholdt sig fra at stemme. De Forandringer, som Lovforslaget er undergaaet i Folketinget i Forhold til det oprindelige Regeringslovforslag, vil der for mig ikke være Anledning til at komme nærmere ind paa, da jeg kan anbefale Lovforslaget i den nye Affattelse og selv har medvirket til at tilvejebringe denne. Det lægges altsaa i Kommunalbestyrelsens Haand at afgøre, om det er ønskeligt at nedsætte et saadant Nævn, og hvis dette Nævn nedsættes, eller hvis flere Nævn nedsættes, naar Kommunen er stor, skal det være Nævnets Opgave at varetage, at Lejen af de i Kommunen beliggende Beboelseslejligheder og andre Lejligheder, som omtales, ikke forhøjes udover, hvad der vilde være en rimelig Leje under normale Forhold med Tillæg for Stigning i Rente og Driftsudgifter og for Udgiften til Forbedringer af Lejligheden. Dette Nævn skal sammensættes saaledes, at dets Upartiskhed er givet og dets Sagkundskab sikret. Det er det paritetiske System, som anvendes derved, at Nævnet omfatter lige mange af de interesserede Parter og en Opmand eller Formand, som vælges af en uinteresseret og uafhængig Myndighed. Det foreslaas, at den stedlige Underdommer — i København Justitiarius i den kongelige Landsoversamt Hof- og Stadsret — skal vælge denne Formand, medens Kommunalbestyrelsen vælger de fire Medlemmer, af hvilke to

skal være Husejere, to Lejere. Der forbeholdes Husejerorganisationer, hvis det er muligt, Lejlighed til at gøre Indstilling vedrørende de to Medlemmer, der skal være Husejere. Der har været Tanker fremme om ogsaa at give Lejerorganisationer, hvis saadanne eksisterer, en lignende Indstillingsret. Et Forslag desangaaende nede i Folketinget erklærede jeg mig villig til at tiltræde, men Ønsket derom blev ikke opretholdt, vistnok ud fra den Opfattelse, at der endnu kun er faa Spirer til saadanne Lejerorganisationer, som kun har denne Sag at varetage, og at andre Organisationer, som maaske væsentlig omfatter Lejere, vil det dog maaske være vanskeligt at give denne Særstilling, da de har væsentlig andre Opgaver og vel næsten alle omfatter tillige Husejere. Nævnet er altsaa tilsigtet at skulle være sagkyndigt og upartisk. Dette Nævn faar saa en Opgave med Hensyn til Regulering af Huslejen, som er forskellig alt efter Lejlighedernes Størrelse. Lovforslaget gaar ud paa, at Ejerne for mindre Lejligheders Vedkommende ikke uden Nævnets Samtykke skal kunne træffe Lejeforhøjelse ud over den Leje, som udgjorde Vederlaget den 1. April 1916. For de mindre Lejligheders Vedkommende skal Ejerne altsaa henvende sig til Nævnet angaaende Lejeforhøjelse. For de større Lejligheders Vedkommende har Ejerne ingen saadan Pligt. Derimod er der aabnet Adgang for Lejeren til, hvis han ønsker det, at forelægge for Nævnet enhver Forhøjelse af Huslejen, som er paaført ham efter 1. April 1916. Naar der er gjort denne Adskillelse mellem større og mindre Lejligheder — det oprindelige Lovforslag havde ikke denne Adskillelse — er Begrundelsen den, at man mener, at alle Lejligheder og ikke blot den særlige Gruppe, som var nævnt i Regeringens Lovforslag, burde have samme Ret til at være inde under Lovgivningens Regler, da alle Grundejere, baade Ejere af store og smaa Lejeejendomme, havde samme Beskyttelse af Lovgivningen vedrørende Kreditforholdene. Og da man mente, at alle burde ind under Lovgivningen, indsaa man, at Opgavens Righoldighed vilde blive for stor, naar Ejeren i ethvert Tilfælde skulde henvende sig til Nævnet. Der har derfor fundet en Adskillelse Sted mellem større og mindre Lejligheder. I Ejendomme med en Mængde mindre Lejligheder vil Forholdet mellem Ejere og Lejere let være et saadant, at Lejeren vil være for svagt stillet til at